

רע"פ 4830/20 - אשר סויסה נגד מדינת ישראל

בית המשפט העליון

רע"פ 4830/20

לפני: כבוד השופט י' אלרון

המבקש: אשר סויסה

נגד

המשיבה: מדינת ישראל

בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי בירושלים ב-ע"פ 15518-09-19 מיום 19.5.2020 שניתנה על ידי השופטים א' דראל, ע' זינגר וא' רון

בשם המבקש: עו"ד מיכאל עירוני

החלטה

1. לפניי בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי בירושלים (השופטים א' דראל, ע' זינגר וא' רון) בע"פ 15518-09-19 מיום 19.5.2020, בגדרו נדחה ערעור המבקש על הכרעת דינו וגזר דינו של בית משפט השלום בירושלים (השופט י' מינטקביץ) בת"פ 731-09-18 ובת"פ 29855-09-18 מימים 26.5.2019 ו-11.6.2019 בהתאמה.

2. נגד המבקש הוגשו שני כתבי אישום שעניינם בעבירות התפרצות וגניבה בשני אירועים שונים.

על פי המתואר בכתב האישום הראשון, ביום 4.8.2018 הגיע המבקש לבנין משרדים בירושלים וניסה להיכנס למספר משרדים על ידי דחיפת דלתותיהם עם משקל גופו, באמצעות ברגליו, ותוך החדרת חפץ לחורי המנעולים - כל זאת ללא הצלחה. בהמשך שבר המבקש את דלתו של אחד המשרדים, ונכנס אליו ויצא ממנו פעמים מספר. משהבחין

עמוד 1

במצלמת אבטחה שהיתה במסדרון, לקח המבקש פיסת נייר, הרטיב אותה ברוקו וכיסה באמצעותה את עינית המצלמה. בהמשך לכך, פרץ המבקש לשני משרדים נוספים, הותירם באי-סדר, ואף גנב מחשב נייד מאחד מהם.

על פי המתואר בכתב האישום השני, ביום 20.8.2018 התפרץ המבקש לדירת מגורים בירושלים, גנב ממנה סכום כסף בסך 9,350 דולר ו-400 ש"ח, 2 שרשראות ועגילי זהב, והותירה באי-סדר.

בגין מעשיו המתוארים בשני כתבי האישום, אשר נדונו יחדיו (ויכנו להלן האישום הראשון והאישום השני בהתאמה), יוחסו למבקש עבירות של התפרצות לבנין שאינו מקום מגורים או תפילה וביצוע גניבה, לפי סעיף 407(ב) לחוק העונשין התשל"ז-1977 (להלן: החוק); התפרצות לבנין שאינו מקום מגורים או תפילה בכוונה לבצע גניבה (2 עבירות), לפי סעיף 407(א) לחוק; ניסיון התפרצות כאמור (ריבוי עבירות), לפי סעיפים 407(א) ו-25 לחוק; היזק לרכוש במזיד (3 עבירות), לפי סעיף 452 לחוק; התפרצות למקום מגורים בכוונה לבצע גניבה, לפי סעיף 406(ב) לחוק; וגניבה, לפי סעיף 384 לחוק.

3. ביום 1.5.2019, לאחר שמיעת ראיות התביעה, חזר בו המבקש מכפירתו הכללית בכתבי האישום, והודה בפתח עדותו בעובדות האישום הראשון. פרשת ההגנה התמקדה אפוא בעובדות האישום השני שבו המשיך לכפור המבקש.

4. לאחר שמיעת ראיות, הרשיע בית משפט השלום את המבקש בעבירות שיוחסו לו בשני האישומים.

נקבע כי גרב שנמצאה במסדרון הסמוך לדירה שנפרצה, הכילה פרופיל גנטי זהה לדגימת דנ"א שנלקחה מהמבקש; כי שכיחותו של מטען גנטי דומה בקרב האוכלוסייה הישראלית היא אחד ליותר ממיליארד; כי הגרב נשמרה באופן בטוח מרגע תפיסתה בזירה ועד בדיקתה במעבדה; כי קודם להתפרצות היתה הגרב בתוך ארון בדירה שנפרצה, כעולה מעדותה של בעלת הדירה; וכי המבקש לא הציע כל הסבר להימצאות הדנ"א שלו בזירה.

בית משפט השלום קיבל כמהימנה את עדות השוטרים וחוקרי הזירה מטעם המשיבה, שעל פי עדותם הגרב הוחזקה "בתוך שקית סגורה, חתומה וממוספרת" במשך הזמן שחלף מתפיסתה ועד לבדיקתה במעבדה, ומשכך דחה את טענת המבקש בדבר פער בשרשרת החזקתה שיש בו, לשיטתו, כדי לעורר ספק סביר באשמתו. כן נקבע כי אין מניעה לבסס את הרשעת המבקש על ראיית דנ"א יחידה שנמצאה בזירה, כאשר לא ניתן הסבר סביר אחר להימצאותה במקום.

בית המשפט דחה את טענת המבקש לפיה יש ליתן משקל לכפירתו באישום השני לנוכח הודאתו באישום הראשון, וקבע כי אין בכך כדי להעיד על מהימנות גרסתו. זאת, הן מכיוון שבפתח משפטו כפר המבקש כפירה כללית בשני האישומים והודה בעובדות האישום הראשון רק לאחר שמיעת ראיות התביעה נגדו; הן נוכח העובדה שהמבקש הוסיף להכחיש בעדותו בבית המשפט את גניבת המחשב הנייד מבנין המשרדים, חרף הודאתו בכך במסגרת עובדות האישום הראשון.

לבסוף, נדחתה טענת המבקש בדבר אי בדיקת כיווני חקירה נוספים, ונקבע כי לא היה בהם צורך כדי לבסס את הרשעתו מעבר לספק סביר.

5. בגזר דינו עמד בית משפט השלום על הצורך בקביעת מתחמי ענישה שונים לשני האישומים, בין היתר, בשל השוני בערכים המוגנים שנפגעו מביצועם.

אשר לאישום הראשון, נקבע כי הערכים שנפגעו עניינם בשמירה על הקניין והרכוש, הגנה על מקום עסקו של אדם, והגנה על בטחון הציבור; וכי פריצה למקום עסק וגניבת מחשב עלולות לגרום לנזקים עקיפים החורגים משוויו הממשי של הנזק שנגרם בפריצה, הן לבעל העסק, הן לציבור הנדרש לשאת בעלויות הביטוח.

בהתייחס לאישום השני, נקבע כי מלבד הפגיעה הכלכלית שחווה קרבן העבירה, נפגעות אף תחושת הביטחון האישי שלו ופרטיותו, וכי נוכח אופיה של העבירה, היא עלולה להתדרדר גם לביצוע עבירות אלימות קשות.

בשים לב להיקף הפריצות ולנזקים שנגרמו במהלכן, כמו גם למדיניות הענישה הנוהגת, נקבע כי מתחם העונש ההולם את מעשיו של המבקש באישום הראשון הוא 8-32 חודשי מאסר בפועל, ושנת מאסר עד שלוש שנות מאסר בפועל באישום השני, לצד עונשים נלווים.

6. במסגרת הנסיבות שאינן קשורות לביצוע העבירות, צוינו עברו הפלילי של המבקש, שהורשע בעשרות עבירות בעבר, ואף ריצה עונשי מאסר ממושכים; העובדה שהעבירות בוצעו כשלושה חודשים בלבד לאחר שחרורו ממאסר של כ-8 שנים; וכן כי במסגרת הליכי המעצר שוחרר המבקש לקהילה טיפולית, אך נעצר מחדש לאחר שלא עמד בתנאיה.

הודאתו של המבקש באישום הראשון נשקלה לקולא, אולם נקבע כי יש ליתן לה משקל מועט, שכן היא באה לאחר שמיעת מלוא ראיות התביעה, ובכלל זה תיעוד חזותי של מצלמת האבטחה בבנין, בו נראה המבקש באופן ברור, וכן דנ"א שהותיר בזירה.

נוכח האמור, ומכיוון שעונשים שהוטלו על המבקש בעבר לא הרתיעו אותו, נקבע כי עונשו ייגזר "בצידו הגבוה של המתחם".

7. על המבקש נגזרו אפוא העונשים הבאים: 28 חודשי מאסר בפועל בגין האישום הראשון, ו-32 חודשי מאסר בפועל בגין האישום השני, שירוצו חלקם בחופף, ובסך הכול 4 שנות מאסר בפועל; הופעל במצטבר עונש מאסר מותנה של 6 חודשים שהיה תלוי ועומד נגדו; שנת מאסר על תנאי למשך 3 שנים לבל יעבור עבירת רכוש מסוג פשע; 6 חודשי מאסר על תנאי למשך 3 שנים לבל יעבור עבירת רכוש מסוג עוון; פיצוי למתלוננת שדירתה נפרצה בסך של 40,000 ש"ח; ופיצוי למתלונן שמחשבו נגנב בסך של 10,000 ש"ח.

8. בית המשפט המחוזי דחה את ערעור המבקש הן על הכרעת הדין, הן על גזר הדין.

בהתייחס להכרעת הדין, בית המשפט המחוזי לא מצא מקום להתערב בקביעותיו העובדתיות של בית משפט השלום. משכך, טענת המבקש בדבר כיווני חקירה שלא נחקרו על ידי המשיבה – נדחתה, ונקבע כי בהינתן ראיית הדנ"א שנמצאה, לא היה מקום בחקירה נרחבת יותר מזו שבוצעה בפועל.

אשר לגזר הדין, נקבע כי העונשים שהוטלו על המבקש אמנם אינם קלים, אולם הם הולמים את חומרת מעשיו ואת "עברו הפלילי המכביד מאוד"; וכי לא נפלה טעות בקביעת שני מתחמי ענישה שונים, נוכח העובדה כי עסקינן באירועים שאירעו בזמנים שונים, ושפגיעתם בערכים המוגנים שונה.

9. מכאן הבקשה שלפניי, במסגרתה שב המבקש על טענותיו ביחס לשרשרת ההחזקה בגרב שנתגלתה בזירה וביחס לדגימת הדנ"א שנלקחה ממנו; והוסיף וטען כי הימנעות המשיבה מבחינת אפיקי חקירה נוספים אינה מאפשרת לבסס את הרשעתו, על סמך ראייה יחידה, מעבר לספק סביר.

ביחס לגזר הדין נטען, כי העונש שהוטל על המבקש בגין האישום השני חורג ממדיניות הענישה המקובלת; כי מצבו הכלכלי אינו מאפשר לו לשלם את הפיצויים שהושתו עליו במועד; וכי לא הוצגו ראיות באשר לערכו של המחשב הנייד שנגנב שיש בהן כדי להצדיק את סכום הפיצוי שהושת עליו בגין גניבתו.

10. דין הבקשה להידחות.

כידוע, רשות לערער בגלגול שלישי לא תינתן אלא במקרים חריגים שבהם מתעוררת שאלה משפטית בעלת חשיבות ציבורית רוחבית, או כאשר מתעורר חשש כי למבקש נגרם עיוות דין מהותי או אי צדק קיצוני. זאת ועוד, רשות לערער על חומרת העונש תינתן רק במקרים שבהם היתה סטייה קיצונית מרמת הענישה המקובלת.

הבקשה דנן, הממוקדת בעניינו הפרטני של המבקש, אינה נמנית עם מקרים אלו.

טענותיו העובדתיות של המבקש נגד הכרעת הדין, נדונו ונדחו על ידי שתי הערכאות שדנו בעניינו, והלכה היא כי ערכאת הערעור, וקל וחומר "בגלגול שלישי", לא תיטה להתערב בממצאי עובדה ומהימנות שנקבעו על ידי הערכאה הדיונית (רע"פ 1870/20 גנישנ' מדינת ישראל, פסקה 7 (17.3.2020)).

11. אשר למידת העונש, בית משפט זה עמד לא אחת על חומרתה הרבה של עבירת ההתפרצות לדירת מגורים, המערערת את ביטחונו של האזרח בביתו-מבצרו, ופוגעת באורח קשה בקניינו ובפרטיותו (מהעת האחרונה, ראו ברע"פ 3565/20 לביא נ' מדינת ישראל, פסקה 10 (14.6.2020)).

כך, על אחת כמה וכמה כאשר לחובת המבקש עומדות הרשעות רבות בעבירות רכוש, וכאשר תקופות מאסר

ממושכות שריצה בין כתלי בית המאסר לא הרתיעו אותו מלשוב ולבצע עבירות דומות. יתר על כן, חומרה רבה יש לייחס לכך שהמבקש ביצע את העבירות מושא האישומים דן תוך חודשים ספורים מיום שחרורו, ובשעה שתלוי ועומד נגדו עונש מאסר מותנה.

בנסיבות אלה, דומה כי לא ניתן לאיין את מסוכנותו של המבקש לציבור אלא בדרך של כליאתו לתקופה ממושכת מאחורי סורג ובריח. ממילא, לא שוכנעתי כי נגרם לו עיוות דין כלשהו, ודאי שלא כזה שיש בו כדי להצדיק מתן רשות ערעור בעניינו.

12. הבקשה נדחית אפוא.

ניתנה היום, ז' באב התש"ף (28.7.2020).

שׁוֹפֵט
